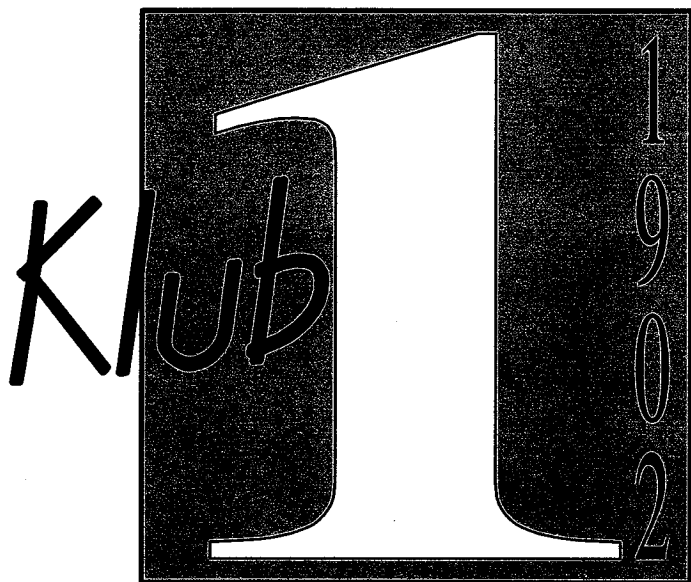

MAN - B & W

Alpha Diesel

100 år på gulvet

1902 - 7. november - 2002

100 år på gulvet

1902 – 7 November - 2002

Udgivet af: Klub 1 MAN B&W Frederikshavn

Redaktør: Knud P. Christensen

Tryk: Nordtryk

Forord:

Den 7. november 2002 kan klub 1 MAN B&W Frederikshavn fejre 100 året for sin stiftelse.

Når man giver sig selv den opgave, at i kort form beskrive klubbens historie skal man have for øje, at der i disse 100 år er sket så store forandringer, at det kan være svært at forestille sig, stifterne af klubben betragtedes som lovbyggere, som ingen ville have noget med at gøre, og politiet blev brugt til at få dette uvæsen til at ophøre.

Klubben råder desværre ikke over materiale, der i alle detaljer beskriver samtlige 100 år, så her er valgt at tage de væsentlige ting der er bevaret ud og beskrive disse.

Hvis nogen af læserne har materialer eller kendskab til materialer, der kan kaste mere lys over historien, er klubben meget interesseret i at få/låne dette til gennemlæsning.

Vi vil gerne takke alle der har bidraget med oplysninger og materialer, der har været med til at belyse den tid vi ikke selv husker. Redaktionen sluttede den 1 april 2002.

Knud P. Christensen.

Indhold:

Forord	side 2
Litteraturliste	3
Formanden har ordet	4
Klubbens virke.....	5
Medlemsbilleder fordelt fra	7
Formænd i Klub 1	37
Kasserer i Klub 1	38
Lønnen	41
Økonomi	42
Æresmedlemmer i Klub 1	45
Markante bestyrelsesmedlemmer i Klub 1 ..	47
Jubilarer i Klub 1	47

Litteraturliste:

Materialet i dette skrift er først og fremmest hentet i klubbens egne protokoller, og i de papirer og referater som klubben har bevaret, fra den tid der her er beskrevet.

Protokollerne er bevaret fra 1907 til 1917 samt fra 1932 og frem til i dag.

Af andre kilder er brugt følgende:

Frederikshavns afdelingens 50 års Jubilæumsskrift.

Alpha Diesel 100 år i fremdrift. (B. Dam-Hansen)

Navere og andet godtfolk. (H. C. Hansen)

Smede gennem 100 år. (Erik Christensen & Casper Thomsen)

Frederikshavn i stilstand og fremgang. (Bent Hansen)

Formanden har ordet:

Når man skal komme med nogle bemærkninger i anledning af det runde jubilæum vores klub kan fejre, er det naturligt at man først kigger på den tid der er gået, efter klubbens svære starts år, udviklede den sig således, at den også var medlemmernes sociale netværk, altså hjælp til dem eller de efterladte, der blev ramt af død, sygdom og anden ulykke, det er en opgave der i vores tid er overtaget af det offentlige.

En anden ting der springer i øjnene er, at klubben har altid haft kraft til at overleve, selv de værste kriser, og dem har klubben gennemlevet mange af, men altid har et eller flere medlemmer meldt sig og lagt tid, sved og energi i klubarbejdet, til gavn for vores gamle klub.

Når man skal se på fremtiden, ligger opgaven i at være med, når der skal indføres nye måder at arbejde på, indførelse af de selvforvaltende grupper, har til en vis del delt klubbens medlemmer, vi har en lille

Knud P. Christensen

gruppe der gerne ville have den gamle mester tilbage, der så havde hele ansvaret, mens de fleste er glade for deres nye ansvar, her skal vi huske på, at det er ikke ledelsesretten vi har fået, kun ledelses udøvelsen.

Den nye måde at organiserer arbejdet på har vist det paradoks, at man i vid udstrækning benytter sig af de samme løsninger, der slet ikke kunne accepteres, da vi havde de gamle mestre, her er det klubbens opgave at påse, at ingen kommer i klemme mellem de forskellige interesser såsom løn, overarbejde, effektivitet og levering til tiden.

I de kommende år vil vi forsat arbejde på, at yde vores bidrag til at firmaet overlever, i en stadig hårdere konkurrence, der allerede har taget livet af de fleste værfter, vi modsætter os ikke samarbejdet med Høleby, vi modsætter os ikke samarbejdet med underleverandører.

Generalforsamlingen har sammensat bestyrelsen sådan, at der sidder unge (løver) i bestyrelsen og lære hvad det hele

går ud på, sådan at de er klar når vi gamle trækker os tilbage, det lover godt for at klub 1 også i fremtiden, kan yde et aktivt bidrag til glæde for klubbens medlemmer og ikke mindst for firmaet.

Hermed vil jeg ønske klubbens medlemmer tillykke med det store 100 års jubilæum.

Knud P. Christensen.

Klubbens virke.

Klub 1 blev oprettet som værkstedsklub for Houmøllers Fabrik allerede den 15 maj 1897, men den var ikke anerkendt af virksomhedens ledelse, så dem der var aktive risikerede virkelig både at blive fyret på stedet, hvilket var alvorlig nok, men også at blive meldt til politiet, for at forstyrrer den offentlige ro og orden, det var en alvorlig sag, som kunne medføre en hårdhændet tur i spjældet.

Formand var C. Larsen.

Kasserer var S. Hejsel.

Sekretær var F. Mortensen.

Vi har ikke protokol eller andre optegnelser der fortæller om klubbens virke, men vi ved fra andre kilder at det var en svær tid, der var 2 ting der var med til at klubben kunne komme videre, i 1899 måtte arbejdsgiverne i Septemberforliget acceptere, at de ansatte arbejdere kunne organiserer sig i en fagforening, samtidig blev strejkeretten accepteret, samt i 1901 kom den første arbejdsmiljølov "Fabriksloven".

Levi Conradsen.

Den 7 november 1902 blev Levi Conradsen af Houmøllers ledelse anerkendt som tillidsmand, for de ansatte medlemmer af fagforeningen Frederikshavns Smede og Maskinarbejdere, og dermed blev den 7 november klubbens stiftelsesdato, selv om den på daværende tidspunkt havde virket i mere end 5 år.

Levi Conradsen

Levi Conradsen var hermed med til at starte en værkstedsklub, der skulle overleve mange kriser, inden den kunne fejre sit 100 års jubilæum, Levi

Conradsens søn fik 30 år senere afgørende indflydelse på firmaets fremtid, mere om det under krisen i tredverne.

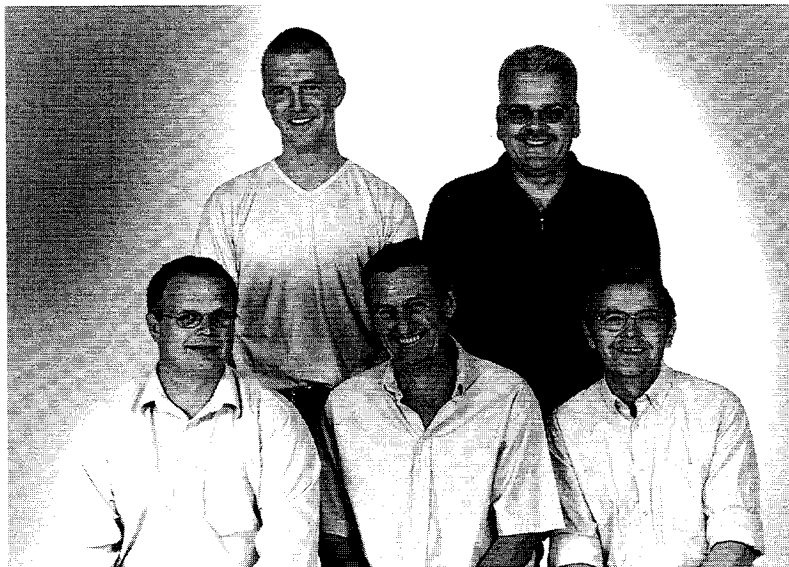
Hele klubbens virke og arbejde blev fastlagt på 4 generalforsamlinger om året.

I 1907 opnåedes der statstilskud til A-kasserne, men det var forsat en katastrofe at blive arbejdsløs.

1908 startede klubben på at få en bedre information ud til sine medlemmer, man fik lov til at hænge en opslagstavle op på fabrikken, naturligvis købt for egne midler, her kunne man så indkalde til klubbens og fagforeningens møder, dette kan i dag opfattes som en klar selvfølgelighed, men på den tid var det en stor ting, at man blev synlig på fabrikken.

Samme år vedtages de første vedtægter for Klub 1, klubbens første gaveregulativ samt opstart på geskenkt (tilskud til rejsende svende på gennemrejse, måske bedre kendt som Navere) der indførtes fast kontingent på 10 øre pr uge til alle klubbens medlemmer, tidligere havde man betalt efter be-

Bestyrelsen i jubilæumsåret.

Anders Nørgaard og Michael Frederiksen (Bestyrelsesmedlemmer)
Siddende: Morten Christiansen (Næstformand),
Knud P. Christensen (Formand) og Arne Pedersen (Kasserer)

Medlemsbillederne:

Med billedserien er det tanken at give et øjebliksbillede af, hvem er egentlig klub 1 i hundredeåret, det er personerne på disse billeder, der skal sikre at klubben også insisterer i årene fremover, og som et minimum så længe MAN B&W Frederikshavn findes.

Der mangler kun et medlem, nemlig Carl J. Christensen der ikke mødte fotografen.

Alle navne er opgivet fra venstre mod højre.

Klubbens Sikkerhedsrepræsentanter:
Hans J. Jensen, Michael Frederiksen og
Per Lentz.

Lars B. Thomsen, Claus Albertsen, Lars Andersen,
Niels P. Christensen og Erling Jensen.

hov (frivilligt), samtidig indførtes løn til kasseren 1 øre pr betalt mærke samt ½ øre til en medhjælper til kasseren, disse skulle ud over klubkontingentet også opkræve fagforeningskontingentet, i tiden før 1908 var dette blevet indbetalt på medlemsmøder hver anden lørdag.

16 maj 1908.

Tillæg til klublovene.

- Hvert medlem betaler 10 øre i kontingent pr uge, dog er medlemmer der er fyldt 60 år kontingentfri.
- Kassen udbetaler til kasseren 1 ½ øre pr solgt fagforeningsmærke.
- Der udbetales 2 kr. til hver rejsende svend.
- Der udbetales 40 kr. i present ved medlemmers bryllup.
- Ved et medlems eller dennes hustrus dødsfald, udbetales 25 kr. til en gravsten, samt et beløb til en krans med signeret bånd.
- Ved et medlems barns dødsfald, udbetales 12 kr. til en gravsten.
- Ved langvarig sygdom kan der udbetales understøttelse, beløbet fastsættes af

bestyrelsen, hvorefter der afholdes skriftlig afstemning på værkstedet.

- Herefter kan der ikke blandt klubbens medlemmer sættes lister i gang, om indsamling af penge, uden i meget påtrængende tilfælde.

Her i begyndelsen af århundredet, var helbredssituationen meget dårlig, så der var mange dødsfald blandt medlemmerne og deres pårørende.

Man skal lægge mærke til det sidste punkt, man ville fra klubbens side få medlemmerne behandlet mere ens, for systemet med lister var meget tilfældig, alt om man var velldt eller om medlemmerne havde penge.

Allerede 5 måneder senere måtte man hæve kontingentet med 10 øre til det dobbelte, for at klare udgifterne, minusset i kassen blev dækket med et ekstra kontingent på 1 kr. pr medlem, men der gik kun et ½ år mere, så måtte man nedsætte geskenkten til 1 kr., samtidig havde man forsat ikke fået listerne afskaffet.

I 1908 aftalte man fast arbejdstid fra kl. 7.00 om morgenen til kl. 18.00 om aftenen 6 dage om ugen, der var en times middagspause altså 60 timer om ugen.

1910 var året hvor klub 1 tog den offentlige gabestok i brug, navnene på de medlemmer der var i restance med kontingentet, blev læst op på generalforsamlingen, dette virkede, et halvt år senere kunne kassen for første gang udvise en kassebeholdning på 45,50 kr. i de foregående 2 år måtte kasseren flere gange af egen ugeløn udlægge, for at kunne klare afregningen for mærker med afdelingen, i 1912 havde man så meget styr over kontingentbetalingen, at man kunne ophøre med at oplæse navnene på generalforsamlingen.

1911 man indførte en slags akkord- regnskabsfører, formålet var at få faste priser på de forskellige arbejder, der blev tilbudt akkord på, således at medlemmerne ikke blev spillet ud mod hinanden, der gik næsten 4 år inden man fik en færdig akkordbog, der så bare skulle holder op til dato,

en opgave der flere gange gav akkordføreren, men også bestyrelsen ekstra arbejde, for på den tid blev priserne på de enkelte arbejder, aftalt direkte mellem mesteren og de medlemmer der skulle udføre arbejdet, og begge sider prøvede at snyde.

Ludvig Christiansen
Beklædte formandsposten i klub 1 sammenlagt 16 år over

Ludvig Christiansen.

3 perioder fra 1911 til 1938, han var meget aktiv både på fabrikken men også i byens liv i øvrigt, han sad flere perioder i byrådet, han var formand for afdelingen fra 1917 til 1921,

hvorefter han blev stemt ud af et flertal i resten af bestyrelsen, hans helt store hjertebarn var de rejsende svende, for hvem han forsøgte at skaffe så gode forhold her i byen som vel muligt, både med gode geskenkter, og ved driften af Frederikshavns svendehjem, som han var formand for i mange år, til sidst måtte han lide den tort, at han blev stemt væk fra formandsposten til fordel for hans egen næstformand Harald Jensen.

1912 Indføres løn til formanden (15 kr. pr år)

1913 blev fabriksloven revideret, dette medførte at børnearbejde blev forbudt i Danmark.

1914 blev der for første gang holdt sommerferie 3 dage, det vides ikke om den ene var en søndag, der imod ved man, at der var ikke noget der hed feriepenge, så tiden måtte arbejdes ind enten før eller efter, det var frivillig om man ville holde ferien.

1915 Kasseren fik en fast plads i værkstedet, hvor han

sad efter lønudbetaling fredag aften, så kom medlemmerne og betalte deres kontingent til afdeling og klub, samt hvad de måtte have tegnet sig for, på de forskellige lister.

Klub 1 modtog en anmodning fra de øvrige faggrupper på fabrikken, om at blive optaget i klubben, afdelingen gav sin tilladelse, men man valgte at fastholde, at klub 1 kun kunne optage faglærte smede og maskinarbejdere, dog indførte man at alle timelønnede blev inviteret til baller, udflugter o. l.

1916 klubben var for første gang vært ved en øl, til de medlemmer der deltog i generalforsamlingen.

Formanden foreslog på generalforsamlingen, at alt hvad medlemmerne tjente over en krone på akkorderne, skulle tilfalde klubkassen, dette blev efter en (heftig diskussion) forkastet af medlemmerne, senere samme år trak han sig fra formandsposten, dog accepterede han at den nye tillidsmand gik som føl ved ham i 3 måneder.

1917 Man gik over til at holde klubmøde en gang om måneden, man udvidede antallet af bestyrelsesmedlemmer fra 5 til 7.

1920 Der indføres 48 timers arbejdsuge: 8 timers arbejde – 8 timers frihed – 8 timers søvn.

1922 Der indføres aldersrente.

1928 Klubben gik med til at reducerer lønnen med 10 %, under forudsætning af at virksomhedens øvrige arbejdere gjorde det samme, men det lykkedes formerne at få lønforhøjelse, dette gjorde klub 1's medlemmer godt sure, reduktionen var tidsbestemt, så man truede med i givet fald ikke, at ville forlænge aftalen ud over den fastsatte tid, dette skete dog alligevel.

1929 Klubben køber aktier i Houmøllers fabrik til en nominal værdi af 5.000,00 kr., det har været en stor mundfuld for klubbens medlemmer.

1931 Arbejderne får ret til 6 dages ferie med løn.

1932 klubbestyrelsen gik ned til 3 medlemmer der var få ansatte og firmaet var i krise.

1933 ledelsen varslede at firmaet eventuelt ville lukke, ud over klubbens 5000,00 kr. havde hjælpekasen for 500,00 kr. panteobligationer i aktieselskabet, disse måtte anses for tabt, men klubben fik i 1934 udbetalt 30 % af sit tilgodehavende i det gamle firma (Aktier).

Den 27-6-33 fik klub 1's bestyrelse orienteringen om, som det hedder, at firmaet likviderede.

Den 27-9-33 der er nu kun 5 medlemmer tilbage i klubben, og den står over for sin værste krise i samtlige de 100 år den har virket, på generalforsamlingen vedtog man, at dele de få penge der var i kassen (der blev 2 gravøl til hver), herefter ophævedes klubbens virke indtil bedre tider.

Her kommer Levi Conradsens søn Peter Conradsen (skibsproviantering) ind i billedet, han fik indskudt kapital fra

Danny Christensen, Poul Bach, Lars B. Nicolajsen,
Michael Clausen, Tony Steen, Peter G. Jensen,
Allan Christensen og Tommy Schøjtt.
Siddende: Keld Larsen, Michael E. Nielsen og Rene Olsen.

Van Ngoc Pham, Søren Olesen, Nguyen-Ngoc Bay og
Peter Rasmussen.

Flemming Kristensen, Peter Gustafsen, Kim Lythje,
 Andre Johansen, Lennard Bang, Jacob Frederiksen,
 Anders Gottschalck og Jonas Løth.
 Siddende: Mike Puumala, Kim Hansen og Michael Pedersen.

Michael Hansen, Jacob Knudsen, Tran-Thien Quang og
 Ivan Andersen.

banker og sparekasser i Frederikshavn, men også fra almindelige borgere, der var interesseret i at fabrikken kunne køre videre, den nye navn blev Frederikshavns Jernstøberi og maskinfabrik af 1933.

Den 22-10-33 Startede klub 1 sit virke op igen nu med 13 medlemmer.

1934 Ledelsen afviste helt og holdent et lønkrav på 25 øre fra klubbens medlemmer, formanden Tinus Ravn anså det for håbløst at føre kravet videre, og hvis medlemmerne ønskede dette blev det ikke med ham som tillidsmand, dette medførte at man 4 dage senere væltede formanden, og for tredje gang valgte Ludvig Christiansen til formand, men heller ikke han opnåede noget løntillæg trods en fagretlig behandling.

Senere samme år blev formanden kaldt op til direktøren, der opfordrede ham til at få noget mere fart over folkene, da der var for lidt gang i det hele, formanden spurgte om det var meningen at folk skulle løbe.

1935 Klubben vedtager at sætte sig det mål at få fri lørdag eftermiddag.

Krisen forsætter, klubben drøfter skiftehold forstået på den måde at man deler arbejdsdagen i 2, der var ikke den helt store glæde ved det, dagen efter truede ledelsen med at fyre halvdelen af klubbens medlemmer, dog ville man godt gå med til at dele arbejdet, hvis der også kom en lønreduktion, klubben tilbød så en reduktion på 10 % fra toppen af alle akkorder, dette blev accepteret af ledelsen, men der ventede svære forhandlinger med, at blive enige om hvordan man regnede de 10 % ud, det var på alle måder en svær tid i trediveerne.

I begyndelsen af 1936 skiftede ledelsen taktik, nu begyndte de enkelte mestre at true folk til reduktion i akkordpriserne, og der opstod rygter om at firmaet ville lukke, hvis folkene ikke makkede ret.

1937 Situationen er begyndt at blive en smule lysere, så klubben vedtager at der kan arbejdes over 6 timer om ugen,

men fortjenesten herved skulle indbetales i klubkassen, protokollen beskriver ikke hvordan man fik pengene ind, men på den tid var man mere villig til at hjælpe hinanden.

3 måneder senere fik formanden frie hænder, til at dispensere for overarbejde ud over de 6 timer, man må gå ud fra at ordningen med at betale overarbejdsfortjenesten til klubkassen så er ophørt.

Overenskomsten sikre frihed på 1 maj, dog ikke med betaling.

Der aftales ny arbejdstid således at der holdes week-end fra kl. 13.00 om lørdagen, men kun om sommeren, men dette skulle forhandles hver år, først i 1956 lykkedes det at få udvidet rammen til fra 15 marts til 15 oktober

Man gik ned til 3 generalforsamlinger om året, den i juli måned nedlægges.

B & W overtager halvdelen af aktierne i Frederikshavns Jernstøberi og Maskinfabrik til parikurs, i 1938 køber B & W resten af aktierne og blev der-

med eneejer af firmaet, navnet blev ændret til B&W Alpha.

1938 Alle får ret til 2 ugers betalt ferie.

Ludvig Christiansen fik kritik for ikke at gøre nok for at få hævet de små lønninger, dette udviklede sig til en række personlige angreb, som gjorde at han bad om et tillidsvotum, dette fik Harald Jensen til at trække sig fra bestyrelsen, for at stille op som formandskandidat, mod den siddende formand, da stemmerne blev talt op stod det 23 – 21 i Harald Jensens favør, hvilket gjorde at Ludvig Christiansen efter sammenlagt 16 år som tillidsmand måtte se sig stemt ud.

Harald Jensen opfordrede herefter medlemmerne til at støtte op omkring ham, og afholde sig fra sladder i krogene. (En ting der ellers havde gjort ham til formand.)

Man måtte lade hele valghandlingen gå om, da afdelingen ikke ville godkende den nye tillidsmand, fordi man slet ikke havde overholdt reglerne for valg af tillidsmand.

Harald Jensen:

Var en ambitiøs mand der gik efter indflydelse, han efterlod sig en fin beskrivelse ikke bare

Harald Jensen

af sin egen tid som formand, men også et tilbageblik på tiden forud, som nu er til meget gavn i forbindelse med dette skrift. Han kunne i afdelingens 50 års jubilæumsskrift skrive, at klub 1 ofte dannede eksempel for andre klubber, en position vi nok ikke har kunnet fastholde frem til i dag. Harald Jensen gik ind i politik, blev valgt til byrådet, og efter han ophørte med at være klub 1's tillidsmand, var han i en periode Frederikshavns borg-

mester, hvor han gik under tilnavnet "de barkede næver"

1939 Klubben havde i flere år forsøgt at få varme på i værkstederne især om vinteren, i den anledning havde man besøgt af fabriksinspektøren, der samtidig fik fremvist døren ind til W.C. med hul i, men der var ikke noget at gøre, det skulle være sådan at direktøren kunne stikke hovedet ind og kigge.

1940 Med besættelsens komme blev alle møder forbudt, derfor måtte bestyrelsesmøderne holdes hjemme hos formanden privat.

April generalforsamlingen måtte aflyses, den gennemførtes i juni, hvor formanden sluttede mødet med at ønske, at man altid mødte så talstærkt op, og at næste gang vi mødtes, så at kunne se lidt lysere på tilværelsen, end tilfældet er i dag.

Klubbestyrelsen måtte særdeles aktivt, anmode medlemmerne om ikke at stimle sammen, og især ikke beskæftige sig med politiske forhold og andet der kan bringe ro og orden i fare, over sommeren

søgte tyskerne flere gange danske arbejdere til Tyskland, men ikke mange bed på.

Det vedtages at holde fri om eftermiddagen på Kongens fødselsdag, ikke for at fejre fødselsdagen som sådan, men for at give udtryk for dansk sindelag og tanke.

Krigens komme betød at man igen, måtte acceptere en nedgang i akkordpriserne denne gang med 6 %, men allerede i 1942 lå klubben med en meget højt løngennemsnit.

Den tyske besættelsesmagt er så at sige ikke omtalt i protokollen, det viser at man var på det rene med, at dem skulle man ikke byde trods.

Firmaet overtog Jacobsens skibsværft der lå nede foran den nuværende Told & Skat bygning, men selve ledelsen gik først over til firmaet i 1947, og hermed indtrådte de faglærte maskinarbejdere i klub 1.

1943 Store dele af fabrikken brændt ned som følge af en gasekspllosion, bygninger, maskiner og materialer blev ødelagt, og det så meget sort ud for alle der var tilknyttet

fabrikken, formanden kontaktede ledelsen og tilbød at gå i gang med oprydningsarbejdet, i stedet for at komme til at arbejde for værnemagten, det var et tilbud som ledelsen modtog med taknemlighed, og oprydningsarbejdet påbegyndtes med det samme, det foregik i et tempo som ikke var helt almindelig under besættelsen, men også ledelsen udviste stort initiativ, så forbavsende hurtigt kom produktionen i gang igen, støberiet blev nedlagt og nyopført uden for byen, på den grund hvor hele fabrikken ligger i dag, det stod allerede klar til indvielse i februar 1944.

1944 Klub 1 havde et medlem der sad i fængsel hos tyskerne, fabrikken gik med til at udbetale 3 ugers løn til hans kone, og medlemmerne samlede ind så hun ikke skulle gå på socialkontoret.

Dirigentklokken: Et af klubbens mangeårige medlemmer Wiggo Bach, har hånd og maskinlavet en meget flot dirigentklokke, som han skænkede klubben, den er udført i fustfrit stål med pokkenholt-

skaft, klokken er forsat i klubbens eje.

Klubben beslutter at markerer medlemmernes jubilæer, det er ikke sket tidligere, tillidsmanden kommer om morgenen til jubilarens arbejdssted og siger tillykke, der sendes en blomsterkurv hjem på jubilarens bopæl, samt når der er nogle stykker, (5 til 8) inviteres de sammen med bestyrelsen, til en glad aften med mad og en øl, hvor de fælles minder kan luftes.

Måden at fejre jubilarer på er flere gange ændres og moderniseret, i dag har jubilaren fri med løn hele dagen, han mødes med klubbens bestyrelse i kantinen kl. 9,00, hvor der overrækkes gaver og holdes taler, hvorunder man ser tilbage på den tid jubilaren har arbejdet i firmaet, kun afbrudt af et besøg på direktørens kontor hvor ledelsen markerer dagen.

Jubilarmødet er forsat uændret, dog siden 1982 med deltagelse af damerne.

Harald Jensen truer med at nedlægge sin post som tillidsmand, efter en række angreb

fra flere medlemmers side, sagen opstod fordi der havde været indbrud i øldepotet, hvilket fik Harald Jensen til at betegne de formastelige som nogle "fordrukne svin".

Der blev indkaldt til et ekstra klubmøde hvor formanden bad om et tillidsvotum, men 5 medlemmer stemte imod, dette gjorde mødet til en for Klub 1 uværdig frase, og mødet endte uden resultat og uden tillidsmand.

Efter en tid med kaos måtte et medlem trække sig fra bestyrelsen, og underskrive følgende udtalelse.

Undertegnede erklærer herved over for Harald Jensen, at min handlemåde var fejlagtig og at lignende ikke vil ske oftere.

Dette fik Formanden til at forsatte.

1946 klubben stiftede en indkøbsforening, hvor medlemmerne kunne tegne sig som medlemmer, for der igennem at hæfte for eventuel gæld, indkøbsforeningens formål var at søge at hjemkøbe varer uden om grossister og detailhandlere, for at skaffe vare billiger til medlemmerne, indkøbsforeningen findes forsat,

dog i dag under fællesklubben, og medlemmerne hæfter ikke mere personligt.

1947 Klubben indfører kom-
pensation for timelønstab, hvis
man bliver bedt om at repræ-
senterer klubben i arbejdsti-
den, dette sker forsat i dag.

Formanden og Kasserer gik
over til at være procent lønnet
i forhold til antal medlemmer,
dette køre forsat, samtidig
vedtages at ingen mod sin vil-
je, kan vælges til bestyrelses-
medlem eller lignende i klub-
ben.

Formanden Espen Kejs trak
sig fra formandsposten efter et
mistillidsvotum fra akkordud-
valget, men den egentlige
grund var, at han havde meget
svære samarbejdsproblemer
med sin kasserer Laurits Bo-
dilsen, dette åbnede for at
vælge Otto Bodilsen som for-
mand, og hermed satte Bodil-
sen klanen sig på magten i
klub 1 mange år frem.

Otto Bodilsen

var tillidsmand i 14 år, han var
initiativtager til Fællesklub-
ben, som han også var den

første formand for. Han var en
rund gemytlig mand der elske-
de fest i gaden, og en del af de
"skikke" der blev indført i
hans tid, måtte den næste for-
mand nedlægge igen.

Otto Bodilsen

1948 Der startes på initiativ af
klub 1, drøftelser med ar-
bejds mændene, formerne på
Rimmens alle', samt Skibs-
tømmerne på Jacobsens Skibs-
værft, med det formål at etab-
lerer en fællesklub nu da fa-
brikken har afdelinger flere
steder i byen, dette mundede
ud i at fællesklubben startedes
d. 27 februar 1949.

1952 Klubbens 50 års jubilæ-
um blev fejret i Møllehuset

der var inviteret en lang række æresgæster helt i den ånd der herskede i klubben, Forbundets formand Hans Rasmussen, Direktør Laursen, Overingeniør Krog, Mestrene Helium og Carlsen, Chr. Madsen Fællesklubben, Espen Kejs fra Fællesorganisationen, Thorvald Møller og F. M. Frandsen fra afdelingen, redaktøren Gram Mikkelsen "Ny tid" plus klubbens Æresmedlemmer og endelig maskinarbejder Skram der havde været med til at stifte klubben.

Der deltog godt 300 i jubilæumsfesten, så man sad meget tæt, og dem på verandaen havde noget svært ved at følge med i hvad der skete, medens der blev holdt ikke mindre end 11 taler, plus formandens takketale, hvorefter smedene svang deres damer i dansen til hen på de små timer.

Det aftales men firmaet, at timeløn og dyrtid ved overarbejde vil blive tilbageholdt og så udbetales ved afspadsering, klub 1 har forsat den ordning, dog han bestyrelsen beslutte at udbetale toppen af afspadseringssaldoen, hvis det skønnes,

at der ikke er rimelig mulighed for at få timerne afspaseret.

1953 Der indføres 3 ugers betalt ferie.

1954 Medlemmerne i det store drejeværksted, kom med forslag om at få deres egen tillidsmand, de mente ikke der blev gjort nok for skifteholdsarbejderne, men forslaget blev nedstemt på generalforsamlingen.

Det vedtages at gå ned til 2 generalforsamlinger om året, henholdsvis forår og efterår, det sker fortsat i dag.

1955 Der opføres ny fabrik på Rimmensalle', det nuværende Gear og 4 takt + Propeller og Stor bearbejdning.

Dette medførte at klub 1 fik en masse sager hvor ledelsen, i forbindelse med udflytningen til Rimmensalle', ville lade opgaver som tidligere var forbeholdt klub 1's medlemmer, udfører af ufaglærte arbejdsmænd, noget som klubben kæmpede hårdt imod, dette medførte at man også måtte kontrollere, at arbejder ikke blev sendt ud til underleveran-

dører, der så lod det udføre at ufraglærte.

Verner Svendsen blev valgt som tillidsmand for KLUB 1 Rimmens Alle' derved kom man op på 2 tillidsmænd i bestyrelsen, der også blev udvidet med 2 medlemmer, men det var forsat Otto Bodilsen der var formand.

1956 Ordningen med sygedagpæne indføres.

1957 Folkepensionen indføres.

På et S U møde ønskede tillidsmanden at få indført Week-end hele året, det bragte nærmest direktøren i ekstatiske tilstand, og han forsvarede den gældende ordning med ord og fagter, det ikke er muligt at nedskrive på papir, efter lang og til tider hidsig diskussion, røg direktøren op af stolen med ordene: Der er vist ikke mere at tale om, mødet er hævet

1958 Samarbejdet mellem klub 1's medlemmer i Søndergade og på Rimmens alle' knirker, på generalforsamlingen brugte formanden store

bogstaver, og sagde blandt andet, at var man utilfreds med det arbejde der blev udført, så var tidspunktet for valg af ny tillidsmand nu, men han blev hyldet med stående akklamation ved valget.

Det blev kendt for folkene i Søndergade, at skifteholdet på Rimmens alle' arbejdede for hinanden på den måde, at morgenholdet tog hele lørdagen for så at holde fri næste lørdag, "dette store problem" afstedkom, at man sendte et brev til forbundsformand Hans Rasmussen, for at få klarlagt problemet.

Svarbrevet havde ud over nogle almindeligheder denne formulering: Jeres spørgsmål kan jeg blot besvare med, at der er visse ting, man ikke skal spørge om.

Overenskomsten skal ubestridelig overholdes, jeg tilføjer dog, at der er noget der hedder konduite.

1959 Der indføres 45 timers arbejdsuge, med fuld virkning fra 1 marts 1961

1960 Til afløsning for Jacobsens skibsværft indvies det nye

havneanlæg i nordøsthavnen, dette medførte at også rejse-
montørerne fik base på
havnen, så der blev indledt
forhandlinger om en udskil-
ning fra klub 1, så de kunne få
egen klub, men også på Rim-
mens alle' ville man have sin
egen klub, det sidste satte
klubben sig meget imod, men
folkene på Rimmens alle' blev
kraftigt støttet af afdelingen,
så d. 1 oktober 1960 blev for-
muen delt efter medlemstal,
herefter var klub 19, klub 20 og
klub 1 selvstændige klubber
med egen økonomi, efter den
tid har klub 1 mistet sin klare
førerstatus i forhold til andre
klubber.

Medens samarbejdet mellem
vores klub og klub 19 gik uden
problemer, var forholdet til
Klub 20 mildt sagt anstrengt,
1963 holdt man det første af
en lang række mæglingsmø-
der, mellem de 2 bestyrelser,
årsagen var at klub 20's til-
lidsmand havde udtalt, at hans
folk kunne lave motorerne
billiger end folkene fra klub 1,
mødet sluttede med en fælles
udtalelse: Det henstilles til
klub 20's formand, at han ud-
taler sine meninger på S U
møderne med større omtanke,

så enhver misforståelse und-
gås.

Der skulle komme mange af
den slags problemer i den
kommende tid.

1961. Der var problemer med
opbakningen til tillidsmanden,
på generalforsamlingen om
foråret, måtte dirigenten hen
mod slutningen henstille til
medlemmerne, at man arbej-
dede sammen med tillids-
manden i stedet for at mod-
arbejde, men det lakkede mod
enden for Otto Bodilsen, min-
dre end et halvt år senere trak
han sig fra formandsposten,
der blev overtaget af næstfor-
manden Aage Andersen.

Aage Andersen

var den første formand der
virkelig oplevede, store frem-
skridt for klubbens medlem-
mer.

Aage Andersen gik aldrig med
til at bøje reglerne en smule
sådan at de passede til situati-
onen, han gik 120 % efter reg-
lerne og høstede stor aner-
kendelse for dette.

Fra 1974 og til sin tidlige død
var han formand for afdelin-
gen.

Aage Andersen

1963. I disse år arbejder tillidsmand og bestyrelse hele tiden med at få lønnen hævet, det lykkedes i et sådan omfang, at man i forbundet begyndte at snakke om, at det var misbrug af løfteparagraffen, rigtig mange sager blev sendt til mægling.

1966. Arbejdstiden bliver nedsat til 44 timer, der arbejdes forsat lørdag formiddag.

1967. De timelønnede gik over til 14 dages løn, efter lang tids forhandling med firmaet.

1968. Klubben gik med til en meget fri fordeling, hvor de samme kunne sendes hjem igen og igen, men på samme tid kunne virksomheden frit fyre folk, fordelingen blev forlænget adskillige gange, den kom til at løbe i mere end et år.

I 1969 satte ledelsen en omfattende rationalisering i gang, under den pågående fordeling, de gik så hårdt til værks, at tillidsmanden måtte spørge om det var meningen at folk skulle have penge med hjemmefra, det mente ledelsen nu ikke.

I mange år frem havde man begrebet 68 akkorder, det var jobs hvor priserne var så små, at det var nødvendigt at have noget andet hvor tiden kunne skrives på.

Jens Overgaard, Anders Nørgaard og Per Enevoldsen.

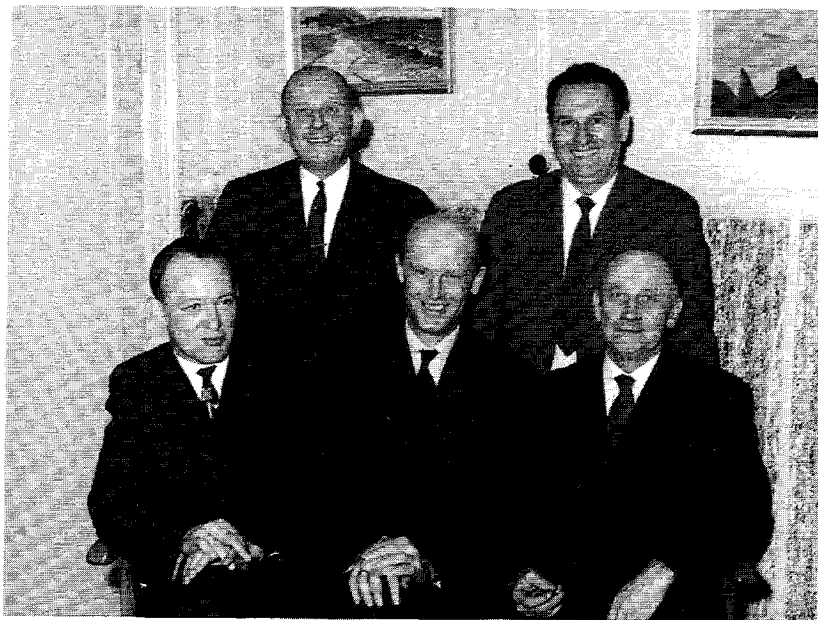
Henrik B. Sørensen, Morten Christiansen, Arne Pedersen,
Hans J. Jensen og Beshara Beshara.
Siddende: Carsten Ammonsens og Leif Madsen.

Keld Karlsson. Robert Heyst, Ib Hansen,
og Allan Grønlund.
Siddende: Johnny Nielsen, Henrik Søndergaard og
Lasse Jensen.

Lars Sørensen, Klaus Rasmussen og
Henrik Weichenfeld.

Bestyrelsen 1962.

Stående: Otto Bodilsen og Knud Skov.

Siddende: Martin Jensen, Aage Andersen og Laurits Bodilsen

Arbejdstiden bliver nedsat til 42,5 time.

Den 2 juni gik man ned til 5 dages uge.

1970. Klubben har store problemer med pengeakkorderne, som nogen medlemmer kan få reguleret medens andre ikke kan, der indkaldes til et klubmøde om sagen "omtalt som

rivegilde", resultatet blev at klubben skulle arbejde for at komme af med de gamle pengeakkorder, men det viste sig at være svære end forventet.

Det blev lærlingene tilladt at ryge i værkstederne, dog ikke den sidste time inden fyraften.

Klub 1 accepterer at arbejdet i propellersliberiet overgår til ufaglærte.

Det aftales at klubben kan holde bestyrelsesmøde i mødelokalet på serviceskolen Rosenborg

Arbejdstiden er nu 41 $\frac{3}{4}$ time.

1971. Man går over til at have lønkonto, hvor lønnen bliver indbetalt, dermed forsvandt de gamle lønposer med rigtige penge i, og dermed også det sociale, der i gamle dage var i forbindelse med lønudbetalingen.

I forbindelse med at A. Chr. Knudsen ophørte med at være direktør for Alpha, kunne Klub 1's formand i sin takketale, for dennes korte virke, takke for "den ånd" som han havde indført, det dækkede over en åbenhed, som tillidsmændene ikke havde kendt tidligere, og et begreb som fælles ansvar kom også ind her.

1972. Det er forsat ikke lykkedes for tillidsmanden at få et andet lønsystem, på et klubmøde der behandlede et forslag der baserede på tider i stedet for penge, siger protokollen følgende: Der udspandt

sig en diskussion, der vanskeligt lader sig referere og ordvalget vil heller ikke pynte i protokollen, dog kom der en stille pæn udtalelse fra en drejer der meddelte: At det var trods alt de akkordlønnede der løftede alle lønninger.

Den 1 marts opnås der bespisning (madpakke) til 2 & 3 skift.

Efter en række tilfælde hvor generalforsamlingen ikke var beslutningsdygtig, på grund af for lille fremmøde besluttedes det, at dem der møder frem, er dem der træffer afgørelserne, om der så kun er bestyrelsen til stede.

Der indføres 4 ugers betalt ferie.

Alle byggetilladelser er nu klar, og byggeriet af den nye fabrik på Niels Juels vej gik i gang, 4 år senere stod den fabrik vi kender i dag klar til indvielse, dette skete den 1 juni 1976 festlighederne gik over 3 dage.

1973. Da det nu stod klart at Søndergade ville blive rømmet

helt og holdent, tog bestyrelsen fat på at sikre fremtiden for Klub 1, man udarbejdede et forslag der bibeholdte både Klub 1 og Klub 20, man foreslog at Klub 1 organiserede maskinarbejdere, medens Klub 20 blev for skruestiksarbejdere, men det stod hurtigt klart, at Klub 20 havde en helt anden holdning til den sag, deres holdning var at der fandtes en klub på fabrikken, den kunne folkene fra Søndergade bare melde sig ind i, her skal man huske at der herskede særdeles kold luft mellem de 2 klubber, så klub 20 folkene så her chancen for en gang for alle, at sparke den gamle dame ud i mørket.

De første af Klub 1's medlemmer der blev flyttet op på den nye fabrik, blev i den grad jagtet, for at få dem overflyttet til klub 20, men klub 1 ville ikke tillade at det skete, så i takt med at det blev flere og flere, opgav man at aflive klub 1.

I de følgende år frem til 1979, gennemlevede klub 1 mange kriser både fordi man havde mistet sin fortid og sin historie, men også fordi at man i de 5 år havde ikke mindre end 4

forskellige formænd, det er aldrig med til at styrke en klub hvis formanden hele tiden er ny, i samme periode havde klub 20 en stærk bestyrelse, der med nogen ret opfattede fabrikken som deres område.

Der indføres 50 % tilskud til sikkerhedsfodtøj.

1974. Jan Bonde Nielsen overtog B & W og dermed også Alpha Diesel, hans ejerskab frem til 1979 var ikke udelukkende et gode for Alpha Diesel.

Arbejdstiden bliver 40 timer, hermed er 5 dages ugen en realitet.

1975. Den 18 april afholder Klub 1 sin sidste generalforsamling i marketenderiet i Søndergade, formanden sagde bl.a. i sin afsked med Søndergade: Jeg må indrømme at når jeg tænker tilbage på de mange, både alvorlige men heldigvis flest hyggelige og morsomme perioder, jeg har haft igennem de 30 år, jeg til min familie og mig selv, har fået det daglige udkomme i den gamle plademedie, så vil det

være forbundet med megen vemod, når jeg for sidste gang lukker døren, og dermed forlader min mangeårige arbejdsplads her i Søndergade.

Der udleveres et sæt gratis arbejdstøj pr år, til dem der ikke har adgang til at låne kedeldragt.

1976. Firmaet indvilger i at trække alle de faglige kontingenter i lønnen inden den bliver udbetalt, det havde været vanskeligt at få pengene ind, efter at der var indført lønkonto, og folk så ikke fik deres penge i hånden.

1977. Det vedtages at ophører med at oplæse protokollen på generalforsamlingen, den ligger i stedet til gennemlæsning hos sekretæren en uge før generalforsamlingen.

1978. Man gik væk fra pengeakkorderne, i stedet gik man over til tids baserede akkorder. (PTL + procentfaktor)

I protest mod samarbejdsklimaet, nedlagde samtlige tillidsfolk på fabrikken deres hverv, det vil sige at der ingen

tillidsfolk var fra december 1978 til april 1979, men det medførte dog at firmaet ikke syntes, at det var en god ide med konfrontation, så man normaliserede samarbejdet, dette medførte efterfølgende en kilden sag, om tillidsfolkene så i det hele taget var lovligt valgt af medlemmerne. Klubben gennemførte nyvalg for at sikre sig at tillidsmanden var lovligt valgt.

1979. En gruppe af gamle bearbejdningsfolk fra Søndergade, samlede sig omkring Poul Erik Hansen, i protest mod at der ikke kom nogen permanent ordning omkring Klub 1's fremtid, på generalforsamlingen i september 1979 lykkedes det at få et forslag vedtaget, der fastslog at der skulle arbejdes hen mod, at Klub 1 skulle være for maskinarbejdere ved produktion og bearbejdning, medens Klub 20 skulle være for skruestiksarbejdere, pladesmede, kontrol og prøvehus.

Herefter kom en gennemgribende ændring af de 2 klubber, hvor man delte sig efter den skabelon vi har i dag, Klub 1 komponentfremstilling, Klub

20 montage, prøvehus og kontrol.

Alle trak sig fra sine poster, ved de efterfølgende tillidsmandsvalg blev Poul Erik Hansen formand for klub 1, medens Kenneth Bergen (tidligere medlem af Klub 1) blev formand for klub 20, de to havde et nært personligt forhold til hinanden, og så som

Poul Erik Hansen.

deres første vigtigste opgave, at få nedbrudt den mistillid der siden 1960, havde hersket de 2 klubben imellem, det er lykkedes i en sådan grad, at der i dag er et meget fint samarbejde, hvor sager klubberne imellem, løses men praktisk fornuft uden ideologi og følelser.

Den nye struktur gjaldt fra den 22 november 1979.

Poul Erik Hansen.

Er den der først og fremmest har æren for, at den tiltrængte permanente deling mellem Klub 20 og Klub 1 kom i stand, han var i sit virke en stabil og respekteret formand, der fik de medlemmer der var i klub 1 til at føle sig godt tilpas her, selv om nogen havde en fortid som klub 20 medlemmer.

Han gik med opbakning fra sit bagland ind i kommunal politik, hvor han beklædte flere poster, desuden var han fra 1984 og til sin tilbagetræden fra arbejdsmarkedet, formand for LO Frederikshavn.

Poul Erik Hansen er forsat æresmedlem i klubben.

Efterlønnen vedtages.

Der indføres 5 ugers betalt ferie.

MAN køber 49 % af aktierne i B&W, og dermed også i Alpha Diesel.

1980. Firmaet betaler nu alle udgifter til sikkerhedsfodtøj.

MAN overtager hele B & W der nu hedder MAN – B&W.

1983. klubben mistede 29 medlemmer, formanden sagde i sin beretning at det var den mørkeste tid i klubbens historie, det var nu nok en smule overdrevet.

Ledelsen meddelte at man ville nedlægge lille bearbejdning, dette er forsat ikke sket i fuld omfang, der er dog blevet færre ansatte.

1985. Firmaet opsigde bonuslønsystemet.

1986. Arbejdstiden nedsættes til 39 timer.

Klubben går over til ren time-løn.

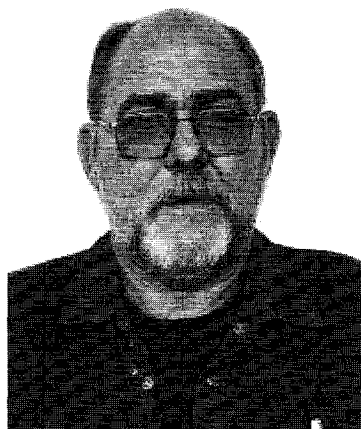
1987. Arne Eriksen vælges som tillidsmand, med den mindste mulige margin, kun 1 stemme over de 50 % af medlemmernes stemmer tilfaldt ham, der var opstillet en modkandidat, i Arne Eriksen fik klubben en formand med helt klare meninger, som han gerne delte ud af, i et sprog der ikke var til at misforstå, men

han fortsatte også samarbejds-linien som hans forgænger.

Arne Eriksen satte i forbindelse med klubbens 90 års jubilæum ord på klubbens formål: Ud over at skabe bedre forhold for medlemmerne, var klubben altoverskyggende målsætning at bevare Alpha, for uden Alpha ingen Klub 1.

Arne Eriksen er forsat ansat i firmaet.

Det vedtages at sætte arbejdstiden ned til 37 timer over de næste 4 år.

Arne Eriksen.

Arne Eriksen, Carsten Broust, og Anders Jensen.

Karl-Otto Abildgaard, Regner Nielsen,
Ole Drastrup (revisor) og Kaare Holmberg.

Mads Christensen, Glenn Kajgaard, Kenneth Larsen,
Kim Haagensen og Kurt Pedersen (Bestyrelsessuppleant).
Siddende: Kasper Pedersen

Carsten Højen, Kim L. Kristiansen og Anders Kjemstrup.

Bestyrelsen ved klubbens 90 års jubilæum.

Stående: Knud P. Christensen, Ib Hansen og Preben Sørensen.

Siddende: Arne Pedersen og Arne Eriksen.

1989. De øvrige timelønnede på fabrikken siger ja til at arbejde på at få indførte et bonuslønsystem, Klub 1's medlemmer besluttede efter 2 medlemsmøder at holde sig udenfor, hvilket medførte at medlemmerne i 13 måneder satte 3,00 kr. til i timen, som de øvrige fik for at gå ind i systemet, klubben gik med i juni 1990.

1992. Klubben fik til sit 90 års jubilæum en meget uvelkommen gave, om formiddagen den 7 november (Stiftelsesdagen) blev der delt 30 fyresedler ud til klubbens medlemmer.

1994. Klubbens bestyrelse ændrede praksis, ved lønforhandlingen skrev formanden under uden at spørge medlemmerne først på et medlems-

møde, dette medførte på den efterfølgende generalforsamling, meget kraftig kritik af handlemåden, ikke på grund af resultatet, men fordi at medlemmerne ikke var blevet spurgt først.

1996. Der blev opført nye montage og prøvehaller, rejsegilde den 20 december, dette er det foreløbige sidste byggeri på Niels Juels vej.

1998. Der indføres kvalifikationsløn og resultatløn, det nye lønssystem blev efter prøvetiden nedstemt ved en værkestedsafstemning, der blev herefter foretaget nogle forbedringer, hvorefter tillidsmanden skrev under.

1999. Der indføres selvforvaltende grupper fra den 1 januar.

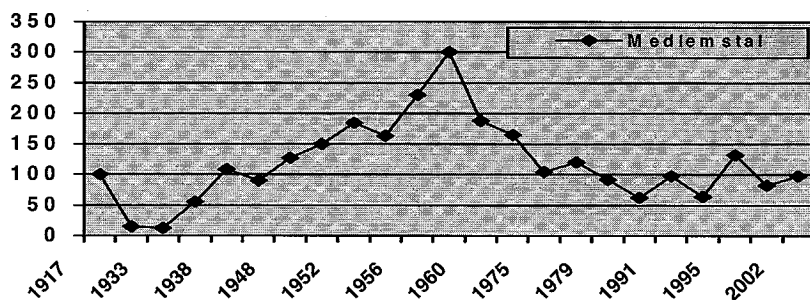
2000. Alpha Diesel's 4 takt bliver sammenlagt med vores søsterfabrik Holeby Diesel samme ledelse.

2001. Der opnås ret til 4 feriefridage fra 2003 udvides til 5 feriefridage.

Formænd i Klub 1.

Valgt:		Afgået	Ca. år.
07-11-1902	Levi Conradsen	1904	2
00-00-1904	Nicolai Mortensen	1907	3
13-11-1907	Frederik Mortensen	1909	2
23-08-1909	Martinus Ludvigsen	1910	1
18-10-1910	Jacob Nielsen	1911	1
21-10-1911	Ludvig Christiansen	1916	5
21-10-1916	Helmer Andersen	1920	4
00-00-1920	Jacob Nielsen	1921	1
00-00-1921	Tinus Ravn	1923	2
00-00-1923	Anton Jensen	1924	1
00-00-1924	Ludvig Christiansen	1930	6
00-00-1930	Gotfred Larsen	1933	2
22-10-1933	Tinus Ravn	1934	1
18-04-1934	Ludvig Christiansen	1938	5
29-10-1938	Harald Jensen	1946	8
26-03-1946	Espen Kejs	1947	1
16-10-1947	Otto Bodilsen	1961	14
28-10-1955	Verner Svendsen	1959	4
	Rimmens Alle		
07-10-1959	Tage Sørensen	1960	1
	Rimmens Alle		
22-10-1961	Aage Andersen	1974	13
12-09-1974	Karl Jensen	1976	2
18-05-1976	Leo Dahl	1978	2
27-04-1978	Tommy Johnsen	1979	1
24-10-1979	Poul E. Hansen	1987	8
16-02-1987	Arne Eriksen	2000	14
01-11-2000	Knud P. Christensen		

Medlemstal:

Kasserer i Klub 1

Valgt		Afgået	Ca. år
00-00-1907	Karl Østerby	1909	2
23-08-1909	Frederik Mortensen	1913	4
17-10-1913	Karl Hansen	1915	2
17-04-1915	Lars Hansen	1917	2
16-04-1917	Christian Frantsen	0000	?
00-00-0000	Peter Pedersen	1944	?
18-10-1944	Knud Voller Christensen	1947	3
00-00-1947	Laurits Bodilsen	1962	15
29-04-1962	Holger W. Sørensen	1963	1
29-04-1963	Svend Jensen	1970	7
26-04-1970	Ole Nielsen	1979	9
24-10-1979	Niels Matiasen	1980	1
16-04-1980	Leif Hou	1990	10
27-08-1990	Arne Pedersen		

Jesper Larsen, Frank Haagensen (Revisor)
Og Per Houmann.

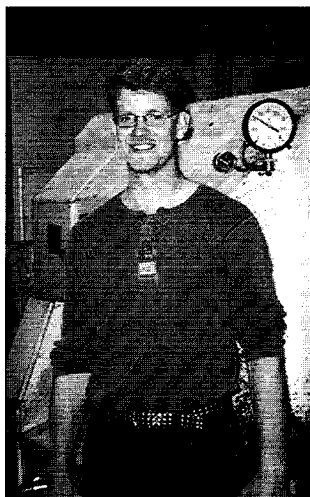
John Christensen

Thomas Jarding, Morten N. Melgaard og Per Schmidt.

Ulrik Karslund, Jimmy T. Andersen, Brian Henriksen og Karsten Bolander.

Brian G. Christensen.

Peter Tingholm og Michael Christensen.

Lønnen:

At klubbens gennemsnitsløn i 1910 var 38,8 øre pr time, og at den sidste kvartal 2001 var 137,07 kr. pr time, siger ikke noget om klubbens betydning, for det er ikke et resultat der er nået, bare fordi at Klub 1 har eksisteret i 100 år, løndannelsen er et resultat af mange faktorer hvor værkstedsklubben kun er en af dem, lønnen følger med udviklingen i det omliggende samfund, lønnen følger med i den effektivitet hvormed virksomheden drives, høj løn er i sig selv ikke et udtryk for om vi har en god arbejdsplads, her er det vigtigt også hvordan arbejdsforholdene i øvrigt er, det er vigtigt af man trives på sin arbejdsplads, for selv om arbejdstiden er sat ned, så er man forsat stadig mange timer på arbejde.

Historien har vist at løntilbageholdenhed, aldrig føre til det ønskede resultat nemlig flere arbejdspladser, derimod er der en risiko for, at det bliver til en sovepude for firmaets ledelse. For Klub 1 er det ikke et mål i sig selv at blive lønførende, medlemmernes sikkerhed er meget vigtig, men også det sociale spiller en stor rolle, vi

vil kort sagt gerne have at klub 1's medlemmer, ude i byen med stolthed i stemmen kan sige hvor de arbejder.

Klubben har i de seneste år, for længst forladt den gamle tese om, at hvis ikke alle fik næsten samme løn, så var det uretfærdigt, vi må acceptere, at nogle af medlemmerne er meget svære at erstatte for firmaet, og som derfor er interesseret i at tildele disse, skal vi kalde den nøglemedarbejder, en højere løn, det har vist sig at gennemsnitslønnen derved er steget betydelig mere, end hvad der har været muligt at få hjem ved lønforhandlingerne, men her er det jo en selvfølge, at firmaet indregner alle lønstigninger, så det kan være en af grundene til, at det i de seneste år, har været meget svært at få generelle lønstigninger.

Klubben modsætter sig aldrig tiltag der har til formål at effektiviserer produktionen, det ville være at skyde sig selv i foden, der imod er det klubbens opgave at påse, at der i ledelsen ikke kun enøjtes ses på klubbens medlemmer, men at resten af de ansatte og ledelsen også løser deres opgaver, på

den mest hensigtsmæssige måde, så vi er parate til at give ledelsen på alle stadier, det modspil de behøver, for at få truffet de beslutninger der skal til, for at vores gamle dame (firmaet) kan forsætte i årene frem over, til glæde for de næste medlemmer og for byen som helhed.

Økonomi.

Gennem de mere end 100 år klubben har været virksom, har noget af det der har krævet meget arbejde fra bestyrelsens side været at skaffe midler til at få klubben til at køre, forhen kunne man ikke gå til medlemmerne og bede om større kontingent, da disse især før tresserne kun knapt havde til dagen og vejen.

I 1908 foreslog bestyrelsen at dem der ikke mødte op til generalforsamling skulle betale en mult (bøde), dette kunne dog ikke samle flertal. Senere samme år måtte man gå til afdelingsskassen og låne penge (68,00 kr.).

1911 klubben vedtog at man indførte Stjernens ølsorter på værkstedet i størst mulig om-

fang, Klubben fik del i overskuddet, (Stjernen var byens bryggeri). Som ølmand havde man en mand der kaldtes "fyrbøderen", denne havde til stadighed problemer med restancer og flasketab.

1915 klubben overtog selv ølsalget, nu med en valgt ølmand, men fyrbøderen fortsatte men ølsalg ved siden af, dette var virkelig en torn i øjet, fordi noget af fortjenesten derved gik tabt.

1916 overskuddet ved ølsalget blev sidste år på 100,00 kr. man opfordrede medlemmerne til at støtte ølforeningen noget mere, så klubbens fortjeneste kunne blive bedre, samtidig udvidede man forretningen til også at sælge tobak, skrå og sæbe.

1917 lukkede man for at give kredit i ølkassen, man havde store problemer med at få pengene ind, dog var det forsåt sådan, at det ikke ansåes for kredit at skylde frem til første lønudbetalingsdag.

Senere samme år forbød ledelsen alt ølsalg på virksomheden, det var virkelig et anslag mod klubbens økonomi, man gik til afdelingen for at få ført sag på forbudet, men afde-

lingen mente ikke, at det var en særlig velvalgt ting at føre sag på, der er ikke beskrevet hvordan forbudet blev håndhævet, men det er et faktum at det ingenlunde blev gennemført.

1934 fyrbøderen gik med til at betale en afgift til klubkassen beregnet ud fra salget, der blev indført faste åbningstider, men det var meget svært at overholde hvis der stod en tørstig mand der, det blev samtidig muligt at gå på kontoret og få trukket restancer i kontingent og ølregning, hvis folk blev fyret, man havde tidligere haft store tab på den konto.

1935 klubben betaler en time-løn til en medhjælper ved ølkassen hver fredag aften.

1936 bestyrelsen er langt fra tilfreds med det udbytte man får udbetalt fra ølsalget, man mener at kunne se at omsætningen er langt større, en forhandling med fyrbøderen giver ikke noget resultat, derfor beslutter man at genopstarte sin egen ølkasse, der havde ligget stille siden det gamle firma likviderede, som ølmand blev valgt Harald Jensen, der førte de vare der var efterspørgsel efter.

Hr. Politimester
Underkæmpede tillader sig hermed
som Formand for Klub i Smede og
Maskinarbejdere hos Frederiksen
Jernstøberi og Maskinfabrik
høfligt at meddele, vi agter at
afholde Gave og Underjule med
paafølgende Bøl for medlemmer
med Damer paa Hotel Coimbra
Lørdag den 4. 11. 39 Kl 20
Harald Jensen
Tværvej
Kls

Ved siden af salget på fabrikken, havde klubben indtægter ved det årlige vinterbal, for medlemmerne med hustru, der samlede stor tilslutning, betalingen var sådan at der blev overskud til klubkassen.

1937 blev en handlende fra byen, (mod et beløb) inviteret til at sælge huer og serpenter, for at gøre det mere festlig.

En anden indtægtskilde var gåse og andespil, der blev afholdt når der var lavvande i kassen.

1938 man slog andespillet sammen med ballet, således at først var der andespil, derefter startede ballet.

1940 opførte man dilettantforestilling, hvor også de øvrige ansatte var inviteret, der skulle jo betales for at komme ind.

1941 opførte man revy, med efterfølgende kaffebord.

1946 man var nød til at forbyde at der blev drukket øl ved ølkassen, og denne fik forbud mod at holde åben længere end til kl. 17.00 i 5 dage dog til kl. 18.00 om fredagen (lønningsdag), endvidere måtte der ikke sælges til berusede og fremmede.

Samme år opretter man et udvalg der skal køre lotteri blandt medlemmerne til støtte for klubkassen.

1947 ledelsen truede med at forbyde ølsalg i værkstederne, for at undgå dette aftalte man, at hvis et medlem var beruset på arbejde, blev det denne forbudt at købe øl i seks uger, samtidig måtte kassen kun holde åben omkring pauserne og fyraften, dog var der åben hele fredagen.

1948 ølkassen måtte indhegnes i et bur, både for at forhindre at nogen tog selv, og for at mindske flasketabet.

1950 klubben har nu også fortjeneste på salg af chokolade og pølser.

1954 andespillet gav for første gang underskud, derfor opgav klubben at forsætte med dette, i stedet gik man fra amerikansk lotteri til alm. Lotteri med forskellige gevinster, men man gik hurtigt tilbage da det også gav underskud.

1955 indviedes det nye markettenderi, dermed ophørte klub 1's eneret på salg af diverse ting i værkstederne, markettenderiet havde en bestyrer, og der oprettedes en markettenderiudvalg der styrede sagerne,

og fordelte overskuddet klubberne imellem efter medlemstal, i årene fremover gav marketenderiet ganske væsentlige tilskud til klubkasserne.

1975 marketenderiet i Søndergade blev rømmet, den nye kantine på Rimmens alle' blev forsat drevet af klubberne i fællesskab, men overskudet blev mindre og mindre de ansatte havde ikke det samme forhold til kantinen her, som der herskede i Søndergade.

1980 Amerikansk Lotteri genopstartes, det havde ligget stille efter at klubben var flyttet fra Søndergade, det kørte nogle år, hvorefter det også måtte opgives, det var blevet svært at finde nogen der havde tid til at sælge lotteriet.

1985 firmaet opsiger ordningen med kantinevogn i værkstederne, dette gjorde at salget faldt yderligere.

1986 kantinen blev privatiseret, herefter forsvandt klubbernes sidste indtægtskilde, ved siden af kontingentet.

Æresmedlemmer i Klub 1.

Udnævnt

02-11-1942	Peter Pedersen
07-04-1946	Harald Jensen
21-04-1949	Jacob Nielsen
06-05-1951	C. O. Scheuer
10-08-1951	Tinus Ravn
14-03-1953	Jens Bregnhøj
15-05-1954	Holger Trabs
06-04-1956	Hans Fransen
23-08-1958	Christian Fransen
04-10-1960	Franklin Bodilsen
20-11-1962	Laurits Bodilsen
07-11-1992	Poul E. Hansen

Jan Christensen og Knud P. Christensen

Michael Sørensen

Henrik Nielsen, Jan Frederiksen, Bent Frederiksen
Jesper Christensen og Lars Pedersen.
Siddende: Claus Pedersen.

Markante bestyrelsesmedlemmer.

I denne liste er medtaget bestyrelsesmedlemmer der har været valgt til bestyrelsen i 5 år eller mere, uden at blive valgt til formand eller kasserer.

Valgt		Afgået	Ca. år
21-10-1910	Viggo E. Hansen	1916	5
13-04-1937	Niels J. Høllum	1943	6
00-00-1947	Knud Skov	1968	21
09-10-1949	Ernst Simonsen	1954	5
28-10-1955	John Christensen	1960	5
14-11-1955	Emil Christensen	1961	6
07-10-1962	Kaj Gersbøl	1967	5
23-10-1979	John Thomsen	1985	6
09-04-1981	Ib Hansen	1993	12
01-04-1985	Erling Grønlund	1990	5
20-09-1995	Michael Frederiksen		

Listen over klubbens jubilarer er udarbejdet på baggrund af de oplysninger der er tilgængelige i vores protokoller, det vides med sikkerhed at ikke alle er med, det skal jeg her bede om, at man bære over med, men jeg må nøjes med den der er beskrevet, og det afhænger af den til en hver tid valgte sekretær.

Jubilarer 40 år.

11-10-1970	Kaj Eriksen.
01-11-1970	Egon Nielsen
01-05-1973	Daniel Jensen
01-03-1974	Frederik Rasmussen
01-03-1974	Frans Jørgen Frandsen
29-09-1976	Jens P. Bech
24-08-1978	Niels Dahlerup Nielsen
15-04-1980	Kaj Hansen
15-04-1981	Herluf Nielsen
20-01-1987	Poul Schjøtt

08-12-1990 Poul E. Hansen
29-11-1990 Erland Sørensen
09-03-1991 Børge Thomsen
01-12-1991 Ib Nielsen
20-01-1996 Bjarne Grønlund
05-01-1999 Arne Eriksen.

Jubilarer 25 år.

20-04-1910 P.M. Ludvigsen
00-07-1914 Oskar Pedersen
01-05-1958 Daniel Jensen
08-06-1963 Kaj Hansen
24-08-1963 Niels Dahlerup
24-08-1963 Aksel Christiansen
04-10-1963 H. Fredborg
29-01-1964 T. Brønrum
01-07-1964 J. Kofoed
31-01-1966 Svend Willadsen
04-02-1966 Thorvald Jensen
04-03-1966 Emil Christensen
00-03-1966 Tage Dannov
31-03-1966 Aage Andersen
15-04-1966 Herluf Nielsen
15-04-1966 Carl Suhr
16-04-1966 Holger Sørensen
30-09-1966 Esben Kejs
18-08-1967 Oluf Jensen
23-08-1968 Viktor Nielsen
25-10-1968 Børge Pedersen
12-06-1969 Hartmann Jørgensen
27-06-1969 Karl Jensen
03-09-1969 Egon Christensen
24-10-1970 Svend Jensen
24-11-1970 Kaj Arne Nielsen
29-11-1970 Werner Langhave
06-07-1971 Ernst Simonsen

00-01-1972 Poul Schjøtt
 24-02-1972 Alman Gaardbo
 01-04-1972 Gunnar Bjørnager
 23-04-1972 Preben Knudsen
 01-07-1972 Eskild Pedersen
 04-11-1972 Aksel Jensen
 17-06-1973 Karl Aage Hansen
 01-02-1975 Kaj Hansen
 29-11-1975 Erland Sørensen
 01-02-1976 Svend Bruun
 19-02-1976 Knud Graves
 09-03-1976 Børge Thomsen
 09-03-1976 Hans Peter Frederiksen
 01-12-1976 Ib Nielsen
 20-03-1978 Bendt Christensen
 15-11-1986 Elman Olsen
 00-00-0000 Peer Vagn Jensen
 13-07-1989 Regner Nielsen
 02-03-1992 Frank Haagensen
 01-07-1994 Ib Hansen
 02-02-1995 Karl Otto Nielsen
 03-08-1995 Hans Jørgen Jensen
 03-08-1995 Ole Drastrup
 05-11-1995 Jacob Svendsen
 04-10-1996 Knud P. Christensen
 21-11-1996 Kaj Østergaard
 02-12-1996 Arne Pedersen
 07-08-1997 Henrik Weichenfeld
 15-08-1997 Kurt Olesen
 27-11-1997 Ivan Andersen
 30-12-1997 Carl-Johan Christensen
 12-04-1998 Peter Rasmussen
 25-08-2000 Leif Egon Madsen
 03-10-2000 Ulrik Karslund
 05-04-2001 Peter Gustafsen
 04-10-2001 Kåre Holmberg